

Yazılım Gündemi - 2020/05

27 Ocak - 2 Şubat 2020

Eren Hatırnaz

3 Şubat 2020

İçindekiler

1	CWA, Teknoloji ve Oyun sektörü çalışanlarını örgütlemek istiyor	2
2	Cloudflare: " JavaScript kütüphaneleri projeye eklendikten sonra neredeyse hiç güncellenmiyor "	3
3	GitHub, illegal Instagram-API deposunu kilitledi	4
4	Qt 2020 yılına değişikliklerle girdi	5
5	Go 1.15 sürümü için planlar yapıldı	6
6	RStudio, Kamu Yararına Şirket oldu	7
7	Google App Maker hizmetini kapatıyor	7
8	Ekosistem ve topluluk anketleri	8
	8.1 JetBrains Developer Ecosystem Survey 2020	8
	8.2 Yazılım Geliştiricileri Maaş Anketi 2020	9
9	Yaklaşan Etkinlikler	9
10	Diğer Haberler	10
11	Lisans	11

```
#include <teknoseyir.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
    printf("Yazılım Gündemi - 2020/05");
    printf(" 27 Ocak - 2 Şubat 2020 ");
    // TODO: Sonraki gündem fonksiyonu eklenecek.
}
```

[< Önceki Gündem](#) | **27 Ocak - 2 Şubat 2020** | [Sonraki Gündem >](#)
[TeknoSeyir'de Oku](#)

1 CWA, Teknoloji ve Oyun sektörü çalışanlarını örgütlemek istiyor

Amerika'daki büyük işçi sendikalarından biri olan [The Communications Workers of America](#), şimdi de teknoloji ve oyun sektörü çalışanlarını bünyesine katmak ve onların da sorunlarını dile getirmek için paçaları sıvadı. Bu sendika hakkında pek bir bilgim yok ama bu haber özelinde konuşmak istediklerim olduğu için gündeme aldım bunu.

Örgütlü mücadele her zaman için ilgili sektördeki sorunların dile getirilebilmesi ve çözüme ulaştırılabilmesi açısından en iyi yöntemlerden birisidir. Konuyla ilgili atasözünün de dediği gibi: "Bir elin nesi var, iki elin sesi var". Ülkemizde maalesef pek fazla iyi örneklerine rastlayamamak da internet kullanıcıları olarak hepimizi etkileyen Adil Kullanım Noktası'nın (AKN) kaldırılması olayının arkasında örgütlü bir mücadele var: [İnternette Kalite Hareketi](#). Bu minvalde yazılım geliştirme sektörü olarak da sorunlarımızı dile getirebileceğimiz, çözüm yolları için uğraşlar verebileceğimiz sendikalara ya da meslek örgütlerine ihtiyacımız var ve ilerlediğimiz gelecekte bu ihtiyacın daha da çok olacağını düşünüyorum. Ayrımcılıklar, fazla çalışma saatleri ve düşük ücretler, mobbing gibi sorunlar hemen her sektörde karşımıza çıksa da, etik olmayan uygulamalar (şirketin kullanıcıların verilerini izni olmadan kullanması vb.) ve hükümetlerle yapılan anlaşmalar gibi sektörümüze özel sorunlar da mevcut.

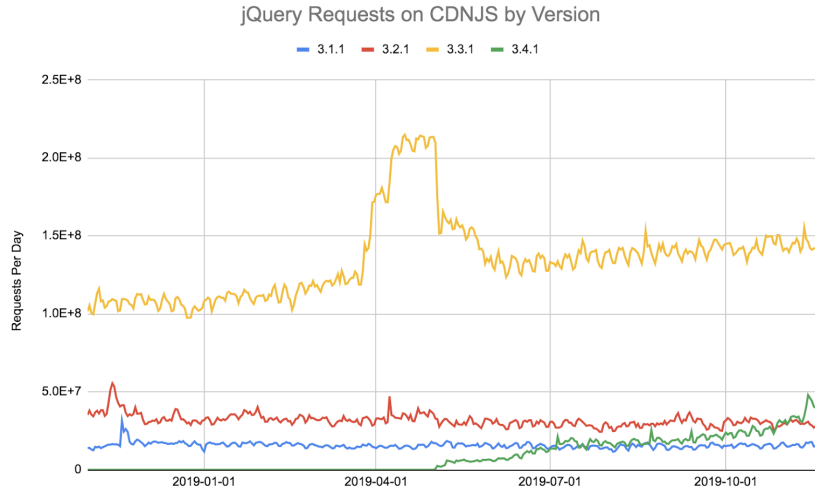
Türkiye'de benim bildiğim kadarıyla bizim alanımızı kapsayan meslek örgütü olarak [Bilgisayar Mühendisleri Odası](#) var. Faaliyetleri hakkında pek fazla bilgim olmasa da [Delphi eğitimi protokolü için bildiriyle](#) farkına vardığım bir oluşum oldu. Aslında önceden de ismini duymuştum fakat pek bakma fırsatım olmamıştı. Sayfalarını incelediğimde "[En Az Ücret Tanımları](#)" sayfası dikkatimi çekti. BMO, 2018 yılından beri her yıl "Mühendislik Asgari

Ücreti" belirliyorlarmış. 2020 yılı için belirlenen Mühendislik Asgari Ücreti ise 5.000TL imiş. Sektöre ne kadar etkisi vardır bilinmez ama ben yine de bu tarz örgütlü faaliyetlerin olması gerektiğini düşünüyorum. Mesleki standartların belirlenmesi, haklarımızı aramak ve talep etmek için bu tarz örgütlere üye olmakta ve aktif görev almakta fayda var. Ben de şahsen işe girdiğimde BMO'ya üye olmayı düşünüyorum.

Bu konu hakkında siz ne düşünüyorsunuz? Sizce teknoloji sektörü çalışanları olarak nasıl örgütlenmeliyiz? Haklarımızı nasıl aramalıyız? Yorumlar bölümünde konuşalım.

2 Cloudflare: "JavaScript kütüphaneleri projeye eklendikten sonra neredeyse hiç güncellenmiyor"

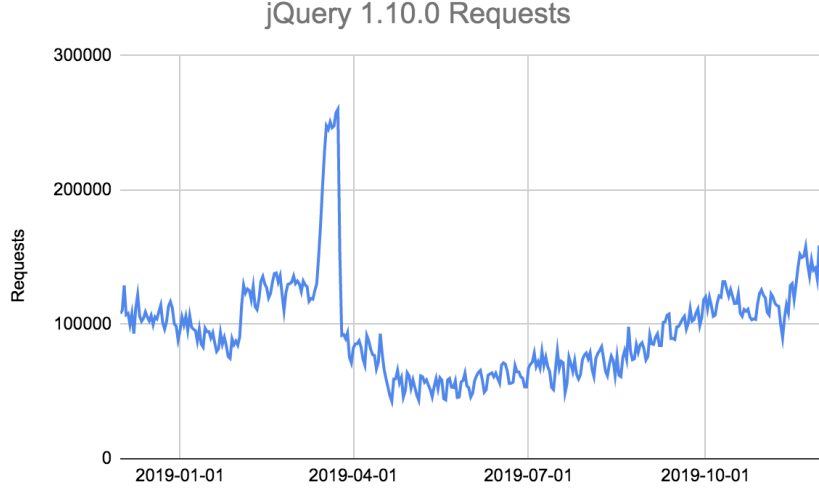
Dünya çapında bir çok yerde veri merkezinin olması dolayısıyla CDN hizmetini de çok kolay verebilen [Cloudflare](#) firması, bu hafta alt hizmeti olan [CDNJS](#) ile ilgili bir analiz yayınladı. Bu analiz tam olarak bu haberin başlığındaki cümleyi içeriyor. Yani geliştiriciler olarak bir JavaScript kütüphanesini bir kere projeye ekliyoruz sonra güncellemelerle pek ilgilenmiyoruz.

Şekil 1: CDNJS sunucusuna bir günde gelen istek sayısına göre jQuery sürümleri grafiği

Grafikte sizin de kolayca görebileceğiniz üzere Mayıs 2019 ayında jQuery'nin yeni versiyonu olan 3.4.1 çıkmış olmasına rağmen diğer eski sürüm-

lerin popülaritesini düşürememiş. En çok istek alan jQuery sürümü ise 3.3.1 olmuş.

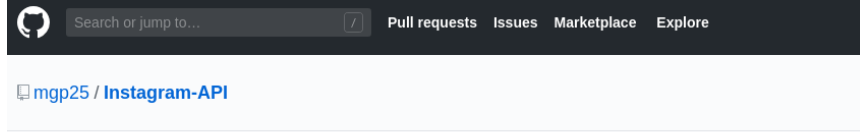

Şekil 2: Hatta 2013 yılında yayınlanan jQuery 1.10.0 sürümü bile hata hatırı sayılır derecede istek alıyor

Elbette sisteminiz ilgili sürümlerde sorunsuz çalışıyorsa ve ihtiyaçlarınızı karşılıyorsa bir üst sürüme geçmek için efor sarf etmenize gerek yok ("çalışıyorsa dokunma") ama yine de güvenlik açıkları vb. nedenlerden dolayı projenize eklediğiniz her bağımlılığın sürümlerini takibe almakta fayda var.

3 GitHub, illegal Instagram-API deposunu kilitledi

Instagram platformunun resmi olarak biz geliştiricilere sunduğu bir API sistemi olmadığı için çoğu kişi GitHub'da Mgp25 nickli kullanıcının yayınladığı resmi olmayan, PHP ile yazıldığını hatırladığım (yanlış hatırlıyor da olabilirim) Instagram-API isimli kütüphaneyi kullanıyordu. Fakat geçtiğimiz hafta (bu hafta gündem oldu) GitHub, Facebook'un isteği doğrultusunda bu GitHub deposunu kilitledi. Artık deponun sayfasına girmeye çalıştığımızda sizi yukarıdaki ekran görüntüsündeki gibi bir açıklama karşılıyor (bu durum deponun forkları için de geçerli). Açıkcası kullanım amacı kişiden kişiye değişiklik gösterse de çoğu kişi bu kütüphaneyi maalesef beğenme ve takip etme botları gibi amaçlar için kullandığından ve bazı telif hakkı sorunlarına yol açtığı için Facebook'u pek de haksız bulmuyorum.

Şekil 3: İlgili [GitHub sayfasına](#) girince sizi karşılayan sayfa

Yapılan işlemlerle ilgili daha detaylı ve hukuki bilgiler için konu başlığına eklediğim bağlantıya bakabilirsiniz.

4 Qt 2020 yılına [değişikliklerle girdi](#)

Popüler platformlar-arası (cross-platform) uygulama geliştirme framework'lerinden olan Qt, bu hafta bloglarında yayınladıkları yazı ile fiyatlandırma ve lisanslamayla ilgili değişikliklere gittiklerini duyurdular. Maalesef değişiklikler pek bizim açımızdan olumlu yönde değil. Şöyle ki:

- Artık Qt binary'lerini indirmek için Qt hesabınız olması gerek.
- Uzun-dönem destekli (LTS - Long-term-supported) sürümler ve çevrimdışı kurulumlar (offline installer) artık sadece ticari lisans sahiplerine sunulacak.
- Startuplar ve küçük ölçekli şirketler için Qt fiyatlandırması yıllık \$499 oldu.

Yayınladıkları blog yazısında elbette tüm bu değişiklikler için mantıklı sebepler bulduklarını iddia ediyorlar. Örneğin ilk maddeyi şöyle savunmuşlar. Qt açık kaynak kullanıcılarının bile artık Qt binary indirmesi için "Qt Account" açması gerekiyor. Çünkü bu şekilde kendilerinin servislerini en iyi

şekilde kullanabilecek ve katkı sağlayabilecekmişiz. Ayrıca bu sayede hata raporları, forumlar, kod incelemeleri vb birçok şeye de erişebilecekmişiz. Kısaca "kimler qt indiriyor ve kullanıyor elimizde tam listesi olsun istiyoruz" demiyorlar da lafı dolandırıyorlar işte. Qt açık kaynağı kodlarından derleyip kullanabilirsiniz tabii ki ama kolay olsun direkt binary indireyim derseniz "Qt Account" şart.

LTS sürümlerinin ve çevrimdışı kurulumların da sadece ticari lisans sahiplerine verilmesini de açık kaynak kullanıcıların yeni sürümlere daha iyi adapte olabilmesi için yapıyoruz demişler ama kendilerinin de açıkladığı gibi asıl mesele iş modellerini değiştirmek istemeler ve ticari lisansı firmalar için daha cazip kılmak istemeleri. Bunu biraz anlayışla karşılayabiliyorum çünkü ticari bir şirket oldukları için bu tarz kaygıları olması normal.

Kısaca haberi özetleyecek olursak Qt, açık kaynak kullanıcıları için biraz vanayı kısıyor. Açık kaynak kullanıcıları için kötü haber maalesef. Neyse, en azından tamamen ücretli hale gelmedi.

5 Go 1.15 sürümü için planlar yapıldı

Go programlama dili gün geçtikçe gelişmeye ve sürüm atlamaya devam ediyor. Bu hafta yayınladıkları blog yazısı ile Go takımı Şubat ayı içerisinde bir aksilik olmazsa, şu an beta sürecinde olan 1.14 sürümünü RC1 etiketi ile yayınlacaklarını duyurmuşlar. Aynı zamanda bir sonraki sürüm olan 1.15 için de bazı kararların verilmesine başlamışlar. Bu yılın Ağustos ayında yayınlanması planlanan bu sürüm üzerinde çalışmak için GitHub üzerinden gelen şu üç öneriyi seçmişler:

- [#32479](#): Diagnose string(int) conversion in go vet.
- [#4483](#): Diagnose impossible interface-interface type assertions in go vet.
- [#28591](#). Constant-evaluate index and slice expressions with constant strings and indices.

Görüldüğü üzere daha çok Go dilinin komut satırı aracı olan `go vet` üzerine odaklanmışlar gibi gözüküyor. `go vet` aracı vermiş olduğunuz `.go` uzantılı dosyayı inceliyor ve duruma göre size hata ve uyarı veriyor. Her ne kadar planlar aşağı yukarı yapılmış gibi gözükse de Go takımı 1.14 sürümünün yayınlanmasından biraz sonra geliştirmeye başlayacağı için 1.15 sürümü için tartışmalara katılabilir ve yeni önerilerde bulunabilirsiniz. Henüz kapı tam kapanmamış yani anlayacağız.

Üzerinde çalışılması planlanan özelliklerin ve sürecin detayları için konu başlığına eklediğim blog yazısına bakabilirsiniz.

6 RStudio, Kamu Yararına Şirket oldu

R programlama dili her ne kadar sektörel yazılımlarda pek tercih edilmese de veri bilimi ve özellikle de istatistik alanında çalışan akademisyenlerin gözdesi olmuş durumda. Çoğumuz R dilinin IDE'si sayılabilecek RStudio yazılımını aslında dilin bir parçası sanıyoruz. Hatta ben de bu haberle karşılaşana kadar öyle sanıyordum fakat RStudio aslında ayrıca geliştirilen bir araç, hatta şirketmiş. İşte bu şirket, bu hafta bloglarında yayınladıkları yazı ile birlikte bir "Public Benefit Corporation (PBC - Kamu Yararına Şirket)" haline gelmiş. Sanırım Türkiye'de olmayan bir şirket türü, biraz detaylarını araştırmaya çalıştım ama pek fazla bir şey anladığım söylenemez. Yine de bizim alanımızla ilgili bir yazılım üreten bir şirketin dönüşmesi olduğu için gündeme almak istedim.

Bundan sonraki ilerleyecekleri yolla ilgili detaylı bilgilere konu başlığına eklediğim bağlantıyı inceleyebilirsiniz.

7 Google App Maker hizmetini kapatıyor

Gün geçmiyor ki Google bir ürününü ya da hizmetini Google Mezarlığına göndermesin. Bu hafta da G Suite isimli işletmeler için çeşitli hazır çözümler içeren paketin içerisindeki App Maker hizmetini kapacağını duyurdu. İsminden anladığım kadarıyla işletmeler için kod yazmadan basit mobil uygulamalar oluşturmaya yarayan bir hizmetti. Geçtiğimiz haftalardaki bir yazılım gündemi yazısının (bkz: [Yazılım Gündemi - 2020/03](#)) "Diğer Haberler" bölümünde Google'ın, kod yazmadan uygulama geliştirme aracı olan AppSheet'i satın aldığını yazmıştım. Dolayısıyla böyle bir gelişme bizim için pek sürpriz olmadı.

Bu hizmeti hemen kapatmıyorlar tabii ki ama ufaktan fişini çekmeye hazırlanıyorlar. Süreç bu şekilde ilerleyecekmiş:

- **27 Ocak 2020:** Var olan uygulamalar çalışmaya devam edecek fakat App Maker hizmetinin geliştirilmesine devam edilmeyecek. Kritik hatalar hâlâ mevcut.
- **15 Nisan 2020:** Geliştiriciler bu tarihten itibaren yeni App Maker uygulaması oluşturamayacaklar.

- **19 Ocak 2021:** Var olan uygulamalar çalışmayacak. App Maker verileriniz Cloud SQL üzerinde değişmeden duracak ve Google Cloud Platform hesabınızın poliçelerini takip etmeye devam edecek. Son cümleyi ben de tam anlamadım fakat sanırım GCP kapsamında bazı ücretlendirmeler fatura edilebilir demek istiyorlar.

Yani anlayacağız Google yeni satın aldığı bir şirketin çözümünü kendi sistemine entegre ediyor ve kendi çözümünü de kullanımdan kaldırıyor. Dağdan gelen bağdakini kovdu yani. Konu başlığına eklediğim bağlantıda da zaten Google, App Maker alternatifi olarak AppSheet'i göstermiş ve oraya geçilmesini tavsiye etmiş. Eğer sistemi kullanıyorsanız konu başlığındaki bağlantıyı mutlaka okuyun ve aksiyon almaya başlayın.

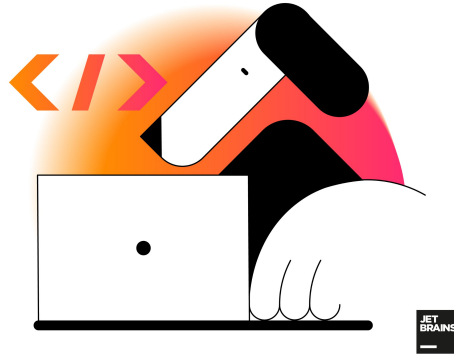
8 Ekosistem ve topluluk anketleri

8.1 JetBrains Developer Ecosystem Survey 2020

Developer Ecosystem Survey 2020

Contribute your insights to
the coding community and
get a chance to win a prize!

Participate!

JetBrains'in her yıl düzenli olarak yaptığı geliştirici ekosistemi anketi bu yılda katılıma açıldı. Diğer anketlerden farklı olarak JetBrains'in ekonomik gücü olduğu için katılımcılardan rastgele kişilere ödüller de (MacBook Pro, \$300'lık Amazon hediye kartı ve JetBrains Sürpriz Hediye Paketi) veriyor. Ben nasıl olsa çıkmaz diyerek MacBook Pro'yu seçtim. Anket biraz uzun 20-25 dakika sürebiliyor ama isterseniz kaydedip sonra da kaldığımız yerden doldurmaya devam edebilirsiniz. Geçtiğimiz senenin anket sonuçları için: [The State of Developer Ecosystem 2019](#).

8.2 Yazılım Geliştiricileri Maaş Anketi 2020

Twitter'daki [oncekiyazilimci](#) nickli parodi hesabının 2 yıldır düzenli olarak yaptığı bir anket çalışması. Ankete katılım 31 Mart 2020 tarihine kadar devam edecekmiş. Önceki yılların anket sonuçları için bu sayfaları ziyaret edebilirsiniz:

- [Yazılımcı Maaşları | 2019](#)
- [Yazılımcı Maaşları | 2018](#)

9 Yaklaşan Etkinlikler

Etkinlik İsmi	Yeri	Tarihi
Spring Boot uygulamalarında derin Elasticsearch kullanımı	İstanbul	3 Şubat 19:00
Cloud Native Uygulamalarda GitLab + CI ile GitOps Pratikleri	İstanbul	4 Şubat 19:00
Python Saati 101 - The Zen of Software Developer	İstanbul	4 Şubat 19:00
Google Cloud Days 3 - Production-Scale ML Platform on GCP	İstanbul	5 Şubat 18:30
Kanser Tedavisinde Derin Öğrenme Yöntemlerinin Kullanımı	İstanbul	6 Şubat 18:30

Devamı sonraki sayfada

Önceki sayfadan devam ediyor

Etkinlik İsmi	Yeri	Tarihi
Watson ile Kendi Chatbot'unuzu Nasıl Oluşturursunuz?	İstanbul	6 Şubat 19:00
Test Automation Project With Spring Framework	İstanbul	11 Şubat 19:00
Mobil Harita Üretimi, HD-map ve Mekansal Zeka	İstanbul	13 Şubat 18:30
RxJava'yı legacy koda uygulamak	İstanbul	13 Şubat 19:00
Yapay Zeka Okuryazarlığı	İstanbul	14 Şubat 18:30
Makine Öğrenmesine Giriş - 101	İstanbul	15 Şubat 08:30
Microservices	İstanbul	15 Şubat 13:00
Python ile Programlamaya Giriş	Ankara	15 Şubat 11:00

10 Diğer Haberler

- [OpenAI](#) ve [PyTorch](#) güçlerini birleştiriyor.
- Google, [TinyGo](#) projesine [sponsor oldu](#).
- GitLab'ın Mercurial destekli fork'u açık kaynak ve özgür yazılım [olarak duyuruldu](#): [Heptapod](#).
- Rust programlama dilinin 1.41.0 [sürümü duyuruldu](#).
- Rust takımı IDE dostu derleyicisini [duyurdu](#): [Rust Analyzer](#).
- GNU C kütüphanesinin 2.31 [sürümü yayınlandı](#).
- Elixir programlama dilinin 1.10 [sürümü yayınlandı](#).
- JetBrains, [Ktor](#) framework sisteminin 1.3 [sürümünü yayınladı](#).
- Google, Dagger kütüphanesinin 2.26 [sürümünü yayınladı](#).
- [EdgeDB](#) veritabanının 1.0 Alpha 2 [sürümü duyuruldu](#).
- Dağıtık veritabanı sistemi [etcd](#), 3.4.3 [sürümünü yayınladı](#).
- Unity oyun motorunun 2019.3 [sürümü duyuruldu](#).
- Godot oyun motorunun 3.2 [sürümü duyuruldu](#).
- Raspberry Pi'ye Vulkan [desteği geliyor](#).

- Derin öğrenme kütüphanesi [Thinc](#), v8.0.0a0 sürümünü yayınladı.
- Görsel bir şekilde Python kodu debug etmeye yarayan [vardbg](#) aracının v0.11.6 sürümü yayımlandı.
- Python veri analizi kütüphanesi [Pandas](#), 1.0.0 sürümünü yayınladı. [GitHub Deposu](#)
- OpenAPIGenerator v4.2.3 çıktı.

11 Lisans

[Yazılım Gündemi - 2020/05](#) yazısı [Eren Hatırnaz](#) tarafından [Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı](#) (CC BY-NC-SA 4.0) ile lisanslanmıştır.